

Posudok na diplomovú prácu Bc. Vladmíra Černého *Problém autenticity fotografie: svědectví a dějinné vědomí*

Zámerom predkladanej diplomovej práce je prispieť k riešeniu problému „autenticity“ fotografie, tematizovanému v súvislosti s pravdivotným nárokom fotodokumentácie nacistických vyhladzovacích táborov a s jeho spochybňovaním zo strany popieračov holokaustu. Autor využíva ako hlavný podnet pre svoju argumentáciu Peirceovu triadickú sémiotiku, ktorú sa pokúša produktívne využiť pre vlastnú teóriu trojfázovej "manipulácie" fotografie.

Diplomová práca Bc. Černého je uvedená terminologickou pasážou, venovanou definícii pojmov a problémov, ktoré autor ďalej rozpracováva v jednotlivých kapitolách. Prvá kapitola zoznamuje čitateľa s Peirceovou sémiotickou koncepciou a s možnosťou jej využiteľnosťou pre teoretickú reflexiu našich špecifických očakávaní od média fotografie. Druhá kapitola je venovaná dôvodom, pre ktoré máme sklon chápať fotografiu ako "autentický" obraz. V poslednej kapitole autor predstavuje dôvody popierania holokaustu a ich spätosť s problematizáciou autenticity historických dokumentov vôbec a fotografických dokumetov zvlášť. Práca sa končí návrhom vlastného riešenia daného problému, v ktorom sa autor inšpiruje Ricoeurovou teóriou dejinného vedomia.

Z hľadiska miery celkovej úspešnosti predkladanej diplomovej práce hodnotím kladne predovšetkým autorovu ambicióznou teoretickú iniciatívu. Autorovi sa darí použiť Peirceovu koncepciu na vlastné teoretické skúmanie problému autenticity fotografie, preto jeho prácu pokladám za produktívnu a odborne prínosnú. Domnievam sa, že jeho samostatnosť a invenčnosť v teoretickom myslení je v kontexte magisterskej diplomovej práce natoľko zriedkavá, že si zaslúži zvláštnu pozornosť a ocenenie.

Okrem zmienených kvalít sa však v diplomovej práci vyskytujú i miesta, ktoré sú z teoretického hľadiska polemické, predovšetkým v súvislosti s autorovým (nie celkom vyjasneným) postojom k metafyzike. Jeho schéma autenticity troch stupňov, ktorú uvádza na s. 15, veľmi pripomína platónske trojstupňové súcno, či dokonca baudrillardovské trojstupňové simulakrum. Dalo by sa predpokladať, že autor zmienené metafyzické koncepcie odmieta, keď pokladá platónske chápanie obrazu ako simulakra za "slepé dogma" (s. 7), nie je však zrejmé, čím sa tieto ontologické koncepcie trojstupňovej pôvodnosti líšia od jeho vlastnej koncepcie trojstupňovej autenticity. V tejto súvislosti žiadam autora o vysvetlenie.

Naviac, z pre mňa nepochopiteľných dôvodov autor na s. 33 nepokladá Platónovu ontológiu za trojstupňovú. Toto tvrdenie je prekvapujúce, preto žiadam autora o vysvetlenie.

Rovnako by ma zaujímalo, prečo autor odlišil tradične chápaný trojstupňový platonizmus od Peirceovej triády, ktorou sa sám vo svojej argumentácii podstatne inšpiruje. Žiadam ho súčasne i o odpoveď na otázku, ako chápe Peirceov pragmatizmus, ktorý by sme v platonizme len ťažko hľadali, a do akej miery s ním počítá vo vlastnej koncepcii autenticity fotografie.

Predkladaná diplomová práca sa vyznačuje i niekoľkými drobnými nedostatkami formálneho charakteru. Autor neuvádza správne formu názvu príspevku, ktorý bol publikovaný v zborníku alebo v monografii: v rozpore s pravidlami ho uvádza kurzívou (napr. s. 62). Okrem toho z nepozornosti nepíše korektne niektoré vlastné mená (napr. "Mucha" namiesto Moucha na s. 33) a nepíše jednotným spôsobom krstné meno autorov v bibliografických odkazoch: niekedy ho uvádza celé, inokedy uvádza len iniciálku (napr. s. 59). V práci by bolo vhodné uviesť i ikonografické údaje k použitým ilustračným fotografiám a v záverečnej časti práce uviesť ich ikonografický zoznam.

Na druhej strane však pozitívne hodnotím fakt, že autor uvádza svoje bibliografické zdroje. Oceňujem i to, že vo svojej diplomovej práci uvádza len tie teoretické koncepcie, ktoré potrebuje k rozpracovaniu a riešeniu pozorovaných problémov, vďaka čomu si jeho práca zachováva funkčný a koherentný charakter.

Diplomovú prácu Bc. navrhujem prijať k obhajobe. Navrhujem predbežné hodnotenie známku v rozmedzí „1“ až "2".

Mgr. Michaela Fišerová, PhD.
EKS, FHS UK, Praha

V Prahe, dňa 27. 7. 2013